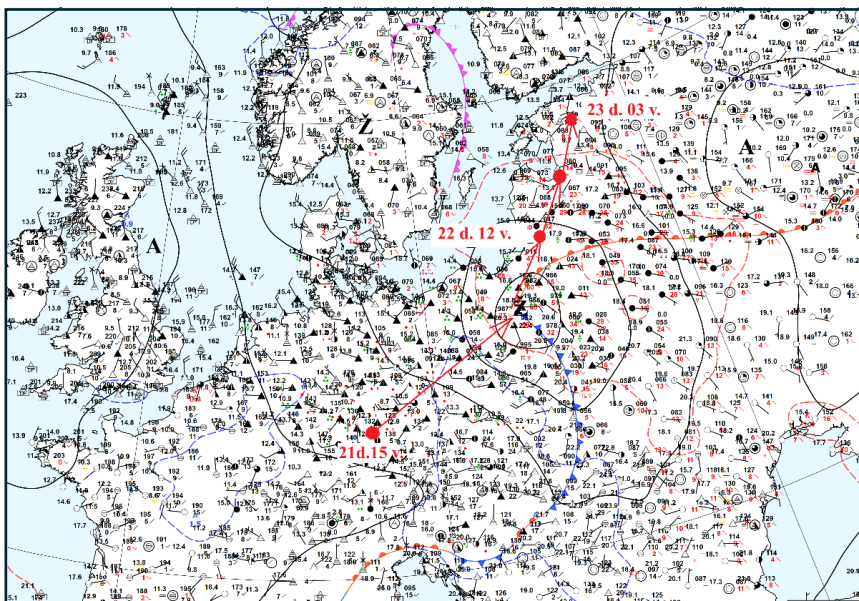
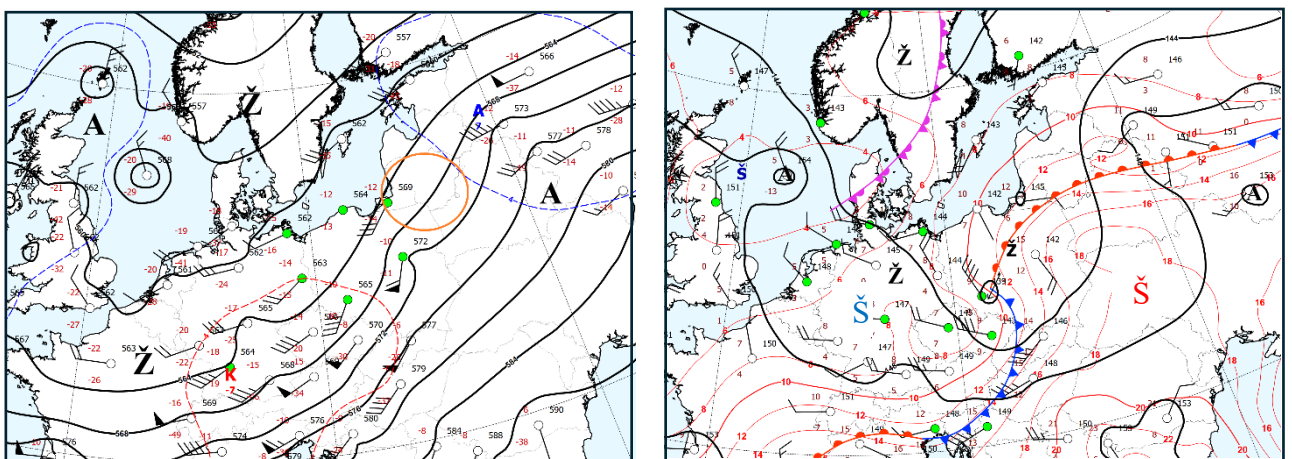

23. 24. 25. Labai smarki audra, labai smarkus vėjas ir labai smarkus lietus daugelyje rajonų rugpjūčio 22 d.

Nuo rugpjūčio antrojo dešimtadienio pabaigoje Baltijos šalis pasiekė keletas Atlanto ciklono slėnių, kuriuose nusidriekė atmosferos frontai, atnešę permainingus orus. Šie slėniai, nešami pietvakarių, vakarų pernašos, nuslinko į rytus. Rugpjūčio 20 d. pradėjus stiprėti aukšto slėgio sričiai virš Ukrainos ir Rusijos, o iš vakarų nusitęsęs Azorų anticiklono gūbriui, šaltasis atmosferos frontas buvo užblokuotas šių aukšto slėgio sričių ir jo kelias pasuko į šiaurę, t. y. Baltijos šalių link. Rugpjūčio 21 d. frontas ties Vidurio Europos šalimis subangavo ir 22-os naktį Lietuvą pasiekė jau kaip savarankiškas sūkurys, kurio įtaką pirmiausia pajuto pajūris, o dieną jau prasidėjo okliuzijos procesas, nulėmęs **labai vėjuotus (SMR ir KMR) orus** didesnėje šalies dalyje (**1 pav., 1 lentelė**).

1 pav. Sinoptinė analizė rugpjūčio 22 d. 6 val. ir ciklono judėjimo teritorija rugpjūčio 21–23 d.

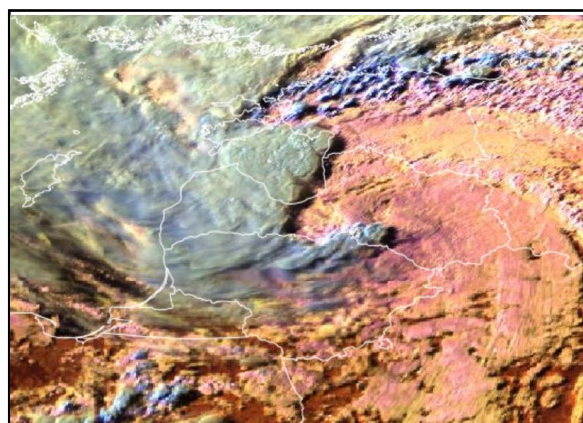
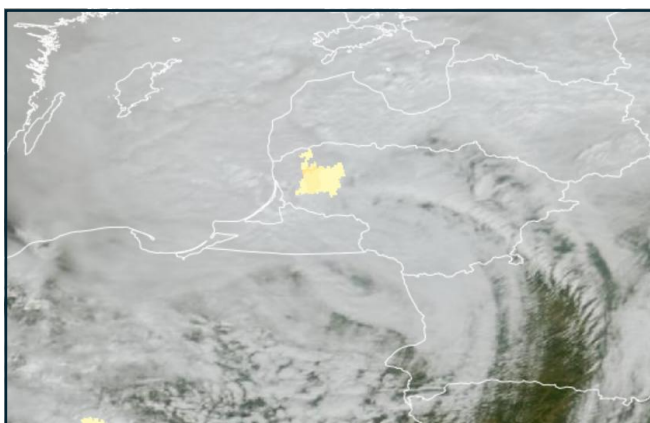

2 pav. Situacija AT 500 hPa (kairėje, Lietuva pažymėta geltonu apskritimu) ir AT 850 hPa (dešinėje) geopotenciniuose aukščiuose rugpjūčio 22 d. 3 val.

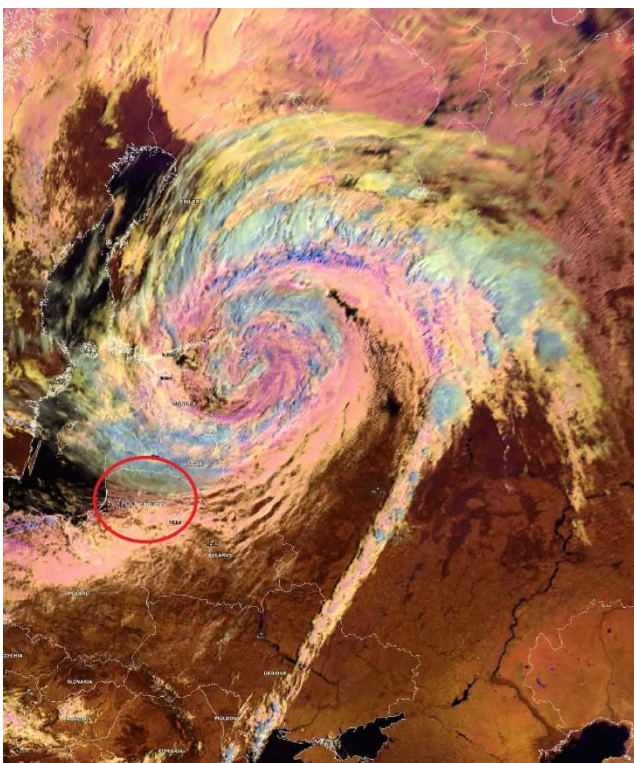
Rugpjūčio 22 d. vidurdienį ciklono centras (Lietuvoje slėgis nukrito iki 988 hPa) judėjo per vakarinę

šalies dalį, kur tęsėsi naktį prasidėję **smarkūs (SMR) ir labai smarkūs lietūs (KMR), fiksuotos perkūnijos (2 lentelė)**. Aukštesniuose atmosferos sluoksniuose tiek naktį, tiek dieną išryškėjo gilus geopotencinis slėnis, padidėjo terminiai kontrastai (**2 pav.**). Dieną oras šalies pietiniuose ir rytiniuose rajonuose dar spėjo įšilti iki 21–24 °C, o lietingoje bei apniukusioje šiaurės vakarinėje Žemaitijos dalyje vos iki 15–18 °C. Ciklonui judant Latvijos link, jo vakarine dalimi nuo Skandinavijos į Lietuvą pradėjo veržtis šaltesnė oro masė, sukeldama **audringus orus su smarkiais ir labai smarkiais vėjais bei lietumis jau daugelyje šalies rajonų**. Tai buvo viena smarkiausių audrų nuo 1970 metų spalio 31 d.

Apie gana greitą ir labai aktyvų procesą byloja EUMETSAT MTG meteorologinio palydovo duomenys su okliuzijos fronto debesimis bei žaibų ir kritulių fazės informacija (**3, 4 pav.**).

3 pav. MTG palydovo IR ir LI vaizdas su žaibų išlydžiais (kairėje, geltona spalva) 11.20 val. ir kritulių fazės FCI produktas (dešinėje, aktyviausi debesys mėlyna spalva) 18.50 val.

4 pav. Ciklono okliuduoto fronto spiralė virš Latvijos ir Estijos, MTG FCI produktas rugpjūčio 23 d. 3 val.

1 lentelė. KMR ir SMR vėjas rugpjūčio 22 d.

Meteorologijos stotis	Didžiausias vėjo greitis, m/s	Reiškinio pavojingumo lygis
Ventės AMS	33,1	katastrofinis
Nidos AMS (jūrinė)	32,9	stichinis
Ukmergės AMS	28,3	stichinis
Kybartų AMS	26,2	stichinis
Kauno AMS	25,9	stichinis
Rokiškio AMS	25,2	stichinis
Panevėžio AMS	24,8	stichinis
Šumsko AMS	24,7	stichinis
Lazdijų AMS	24,3	stichinis

2 lentelė. KMR ir SMR lietus rugpjūčio 22 d.

Matavimo stotis	Savivaldybė	Kritulių kiekis, mm per ≤ 12 val.	Reiškinio pavojingumo lygis
Baltrimai LŽŪKT	Skuodo r. sav.	90,8	katastrofinis
Šilutės AMS	Šilutės r. sav.	82,5	katastrofinis
Vydmantai LŽŪKT	Kretingos r. sav.	81,8	katastrofinis
Stropeliai LŽŪKT	Kretingos r. sav.	80,8	katastrofinis
Lankupių VMS	Šilutės r. sav.	54,0	stichinis
Leckavos VMS	Mažeikių r. sav.	65,0	stichinis
Aunuvėnų VMS	Kelmės r. sav.	66,0	stichinis
Akmenės AMS	Akmenės r. sav.	51,3	stichinis
Girininkai LŽŪKT	Klaipėdos r. sav.	58,2	stichinis
Janaučiai LŽŪKT	Kelmės r. sav.	50,4	stichinis
Judrėnai LŽŪKT	Klaipėdos r. sav.	60,4	stichinis
Kabaldikai LŽŪKT	Mažeikių r. sav.	67,8	stichinis
Kapėnai LŽŪKT	Mažeikių r. sav.	76,6	stichinis
Karklė LŽŪKT	Klaipėdos r. sav.	55,4	stichinis
Kelmės AMS	Kelmės r. sav.	55,6	stichinis
Kepaliai LŽŪKT	Joniškio r. sav.	50,2	stichinis
Klaipėdos AMS	Klaipėdos m. sav.	58,3	stichinis
Kretingos AMS	Kretingos r. sav.	60,7	stichinis
Laukuvos AMS	Šilalės r. sav.	58,3	stichinis
Maniūšiai LŽŪKT	Šiaulių r. sav.	58,4	stichinis
Mažeikių AMS	Mažeikių r. sav.	74,1	stichinis
Medekšinė LŽŪKT	Raseinių r. sav.	51,0	stichinis
Micaičiai LŽŪKT	Šiaulių r. sav.	55,4	stichinis
Milkantai LŽŪKT	Telšių r. sav.	58,6	stichinis
Pabremenis LŽŪKT	Šilalės r. sav.	61,0	stichinis
Pagirupis LŽŪKT	Tauragės r. sav.	56,6	stichinis

Matavimo stotis	Savivaldybė	Kritulių kiekis, mm per ≤ 12 val.	Reiškinio pavojo lygis
Plungės AMS	Plungės r. sav.	50,1	stichinis
Rapšaičiai LŽŪKT	Plungės r. sav.	71,4	stichinis
Rietavo AMS	Rietavo r. sav.	58,6	stichinis
Saunoriai LŽŪKT	Akmenės r. sav.	54,4	stichinis
Spudžiai LŽŪKT	Kelmės r. sav.	66,4	stichinis
Skuodo AMS	Skuodo r. sav.	59,8	stichinis
Šakiai LŽŪKT	Tauragės r. sav.	55,0	stichinis
Šiaulių AMS	Šiaulių m. sav.	62,0	stichinis
Tryškiai LŽŪKT	Telšių r. sav.	59,4	stichinis
Vėžaičių AMS	Klaipėdos r. sav.	57,4	stichinis
Žagariškiai LŽŪKT	Joniškio r. sav.	71,8	stichinis

Žala. Susiklostė palanki ne tik labai smarkiai konvekcinei audrai, bet ir gradientiniams vėjams, labiau būdingiems šaltojo meto ciklonams, sinoptinė situacija. Prie didžiulių nuostolių prisidėjo metų laikas: medžiai buvo su lapais, dirvožemis įmirkęs prieš tai buvusių lietingų orų, todėl vėjams buvo lengva įsiūbuoti ir išversti medžius su šaknimis. Lūždami ir krisdami ant elektros laidų bei pastatų ir automobilių medžiai ir jų šakos padarė milžiniškus nuostolius. Jau pačią pirmąją dieną ugniagesiai gavo apie 1,8 tūkst. iškvietimų (daugiausiai Utenos, Vilniaus, Alytaus ir Kauno apskrityse). Remiantis ESO bei kitų tarnybų duomenimis, rugpjūčio 22 d. apie 268 tūkst. namų ūkių buvo be elektros, miškuose pažeista apie 150 tūkst. kietmetrių medienos, sutrikdytas eismas 400 km geležinkelio ruožuose, sutrikdyta oro navigacija, sustojo darbai Klaipėdos jūrų uoste, laikinai neveikė telekomunikacijų bazinės stotys ir pan. Susiklosčius tokiai situacijai, kai kuriose apskrityse paskelbta ekstremali situacija.